

R

06

C

33

VERSLAG
KOMKOMMERRASSENPROEVEN-1e BEOORDELING
1968

W. Koopmans
Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

en

L.G. Nederpel
Rijkstuinbouwconsulentschap, Naaldwijk

CRG

Commissie voor de Samenstelling van de Rassenlijst voor Groentegewassen

R
06
C
33

062:50
Stamboek no.
2501

BIBLIOTHEEK
Proefstation voor de Groenten- en
Fruitteelt onder Glas te Naaldwijk.

VERSLAG
KOMKOMMERRASSENPROEVEN-1e BEOORDELING
1968

<u>Inhoud</u>	Blz.
1. Samenvatting	1
2. Inleiding	1
3. Opgenomen rassen	1
4. Teeltonstandigheden	3
5. Resultaten	4
6. Bespreking van de rassen	12
7. Conclusie	18

CRG

Meer exemplaren van dit verslag zijn verkrijgbaar bij het Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder glas, Zuidweg 38 te Naaldwijk, en bij het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Postbus 16, Wageningen.

1. Samenvatting

Op 3 plaatsen werden in de vroege stookteelt, de koude teelt (2 proeven) en de herfstteelt 24 als nieuw ingezonden rassen vergeleken met tenminste een veel geteeld ras, en onderzocht op hun gebruikswaarde. De beoordeling vond onder nummer plaats door praktici.

Voor de uitgebreidere rassenproeven-2e beoordeling komen o.i. in aanmerking Bambina K., Bambina L., Kosura-veel, Kumixa en Nr. 470.

Aan het kweken van geheel vrouwelijk bloeiende rassen wordt blijkbaar door de selectiebedrijven veel aandacht geschonken.

2. Inleiding

Het doel van de proef was na te gaan of er nieuwe komkommerrassen zijn die zodanige eigenschappen bezitten dat het aanbeveling verdient ze nader te onderzoeken.

3. Opgenomen rassen

Ingevolge de richtlijnen van de Commissie voor de Samenstelling van de Rassenlijst voor Groentegewassen zijn alle door de N.A.K.-G. voor komkommer erkende selectiebedrijven uitgenodigd een of twee nieuwe rassen in te sturen.

Door de proefnemers zijn afhankelijk van de omstandigheden, beschikbare ruimte enz. een of meer vergelijkingsrassen toegevoegd.

In tabel 1 zijn de opgenomen rassen vermeld.

Ingezonden werden 24 rassen, waarvan 4 als gemengd bloeiend, 5 als overwegend vrouwelijk bloeiend en 15 als geheel vrouwelijk bloeiend.

Er wordt door de selectiebedrijven aan het kweken van geheel vrouwelijk bloeiende rassen blijkbaar veel aandacht geschonken.

Tabel 1 - Opgenomen rassen

Ras		Ontvangen van:	Vier- pol- ders A	Loos- dui- nen	Vier- pol- ders B	Breda
Bambina K	3)	Fa. W.P.J. de Ruiter, Bleiswijk		+	+	
Bambina L	3)	Fa. W.P.J. de Ruiter, Bleiswijk		+	+	+
Bonnie	2)	Fa.v.Hemert & Co., Waddinxveen				+
Kosura veel	2)	Vreeken's Zaden, Dordrecht	+			
Kosura 100%	3)	Vreeken's Zaden, Dordrecht		+	+	+
Kumixa	1)	Vreeken's Zaden, Dordrecht	+		+	
M66-20823	3)	J.P. Rood, Wateringen	+			
M66-19822	3)	J.P. Rood, Wateringen	+			
Nr. 08-AB	2)	Fa. W.P.J. de Ruiter, Bleiswijk				+
Nr. 21	1)	N.V. D. v.d. Ploeg, Barendrecht				+
Nr. 76 A1	2)	Fa.v.Hemert & Co., Waddinxveen	+			
Nr. 76 A2	2)	Fa.v.Hemert & Co., Waddinxveen		+	+	
Nr. 86 A	2)	Fa.v.Hemert & Co., Waddinxveen	+			
Nr. 383	3)	N.V. R. Zwaan, Rotterdam	+	+		
Nr. 425	3)	C.J. Broos, Venlo				+
Nr. 470	3)	N.V. R. Zwaan, Rotterdam	+	+	+	+
Nr. 676-6/8	3)	Enkh. Zaadhandel, Enkhuizen		+	+	
Nr. 741	3)	N.V. R. Zwaan, Rotterdam				+
Nr. 4294 B	1)	Enkh. Zaadhandel, Enkhuizen				+
Nr. 7674	3)	Enkh. Zaadhandel, Enkhuizen				+
Nr. 7683	3)	Enkh. Zaadhandel, Enkhuizen		+	+	
Pepinex B	3)	N.V. C.W.Pannevis, Delft		+	+	+
Rocket	3)	Nunhem's Zaden, Haelen (L.)				+
Sporu	1)	Fa. W.P.J. de Ruiter, Bleiswijk	+	+	+	+
Toska	2)	Nunhem's Zaden, Haelen (L.)			+	+
Venus	3)	Nunhem's Zaden, Haelen (L.)	+	+	+	
Vercor	3)	Nunhem's Zaden, Haelen (L.)				+

1) ingezonden als gemengd bloeiend ras

2) idem overwegend vrouwelijk bloeiend ras

3) idem (geheel) vrouwelijk bloeiend ras

Deze waren in de 4 proeven als volgt. .

- 4.1 Groenteteeltproefbedrijf te Vierpolders (A); chef P. Roozeboom.
De grond is hier een zware zwavelgrond. De proef stond in een hoge Venlokas; kapbreedte 3.20 m. Er is gezaaid op 21 november 1967, opgepot op 3 dec. en uitgeplant op 22 december. Er waren 10 rassen opgenomen in 2-voud; het vergelijkingsras Sporu was in 3-voud opgenomen.
Per veldje stonden 2 x 6 planten.
De eerste komkommers werden gesneden op 13 febr. 1968. Daar er begin mei wat virus en wat wit in de proef kwam is de proef op 13 mei beëindigd.
- 4.2 Kwekerij 'West Camp', Kerketuinenweg, Den Haag (Loosduinen).
Hier werden voor het eerst komkommers geteeld op geheel nieuwe, omgewerkte zandgrond. Ook deze proef stond in een hoge Venlokas met een kapbreedte van 3.20 m.
Er is gezaaid op 29 maart 1968; opgepot op 9 april en uitgeplant op 27 april.
In deze proef waren 12 rassen opgenomen; per veldje stonden 12 planten. Kort na het uitplanten is een veldje Kumixa wegens virus opgeruimd. In de eerste 'herhaling' zijn geen stamkommers aangehouden; in de tweede herhaling zijn waar de groei van het betreffende ras dit mogelijk maakte enkele stamkommers aangehouden. De eerste oogst viel op 28 mei; de laatste op 19 september. Het gewas is steeds zeer gezond gebleven.
- 4.3 Groenteteeltproefbedrijf te Vierpolders (B); chef P. Roozeboom.
Zoals reeds onder 4.1 is opgemerkt is de grond hier een zware zavel. Ook deze proef stond in een hoge Venlokas; kapbreedte 3.20 m. Deze proef is gezaaid op 29 maart 1968, en uitgeplant op 19 april.
In de proef waren 12 rassen opgenomen. Er is geoogst van 6 juni t/m 13 juli. Het gewas heeft wat geleden van de lage temperaturen; mede hierdoor waren de komkommers gemiddeld genomen wat aan de korte kant hetgeen in het voordeel van de lange rassen heeft gewerkt. In het gewas kwam wat virus voor.
- 4.4 Proeftuin "Noord-Brabant" te Breda; chef H.M.C. Nuyten.
Deze proeftuin is gelegen op zandgrond. De betreffende kas is een hoge Venlokas; kapbreedte 3.20 m.

De proef is gezaaid op 4 juli en uitgeplant op 26 juli. In de proef waren 15 rassen opgenomen. De eerste oogst vond plaats op 29 augustus en de laatste op 29 oktober. De komkommers waren over 't algemeen wat zwak van kleur; voor het overige had de proef een zeer goed verloop.

Bij Sporu werden geen stamkommers verwijderd. Overeenkomstig het advies van de inzenders zijn bij Bambina na 80 cm 3 stamkommers bij elkaar aangehouden, bij Toska 3 à 4 stamkommers verdeeld tot aan de draad; bij het ras Nr. 7674 zijn geen stamkommers aangehouden. Bij de overige rassen werd met de snoei en het aanhouden van stamkommers rekening gehouden met de groei-kracht van het ras.

5. De resultaten

Op alle proefplaatsen zijn de rassen beoordeeld door tuinders, medewerkers van de Tuinbouwvoorlichtingsdienst, vertegenwoordigers van de komkommerselectiebedrijven enz. Deze beoordelingen vonden steeds onder nummer plaats.

Cijfers zijn gegeven van 1 t/m 5, waarbij 5 een zeer gunstige beoordeling aangeeft en 1 een zeer lage waardering. De herhalingen zijn aangegeven met I en II.

In de tabellen 2 t/m 6 worden de gemiddelde cijfers vermeld voor de verschillende onderdelen.

In alle vier proeven is door de beoordelingscommissies een cijfer gegeven voor het gewas (tabel 2). Een te geringe groei, te geringe zijnscheut ontwikkeling, of een te wilde groei (te vol gewas) is gewaardeerd met een laag cijfer. Wanneer de groei-kracht van een ras gering is zal wanneer de groei-omstandigheden te wensen overlaten, dit een ongunstige invloed hebben op de produktie. Anderzijds vraagt een (te) sterke groei teveel arbeid.

In de proef 'Vierpolders A' is een cijfer gegeven voor de vrucht als geheel (tabel 3).

In de proeven Loosduinen, Vierpolders B en Breda is voor de vruchtvorm en - lengte, en voor vruchtkleur een apart cijfer gegeven (tabel 4 en 5).

Alhoewel ook het vergelijkingsras Sporu ten aanzien van het uiterlijk van de vrucht weleens wat te wensen overliet kan toch wel worden gesteld dat

een hoger cijfer is gegeven naarmate vorm, lengte en kleur dat van een goede Sporu beter benaderde. In alle proeven is een cijfer gegeven voor gebruikswaarde (tabel 6). Onder 'gebruikswaarde' wordt verstaan de geschiktheid van een ras als geheel voor de beroepsmatige teelt. Uiteraard zitten hier de eisen die handel en konsument stellen m.o.m. in verwerkt. In tabel 7 is getracht aan te geven in hoeverre de als geheel of overwegend vrouwelijk bloeiend ingezonden rassen nog mannelijke bloemen vertoonden. In deze tabel zijn de gemengd bloeiende rassen niet opgenomen. In tabel 8 wordt het aantal geogste komkommers per ras weergegeven.

Tabel 2 - Beoordeling van het gewas

Ras	Vierpol- ders A		Loos- duinen		Vierpol- ders B		Breda	
	I	II	I	II	I	II	I	II
Bambina K			3.5	3.3	3.3	3.1	2.3	2.3
Bambina L			3.2	3.3	3.3	3.1		
Bonnie							3.0	3.1
Kosura veel	3.0	3.4						
Kosura 100%			3.0	4.0	4.0	4.0	3.1	2.8
Kumixa	3.6	3.7	-	3.5	3.7	3.9		
M 66-20823	2.3	2.0						
M 66-19822	3.1	2.0						
Nr. 08-AB							3.3	3.3
Nr. 21							2.2	2.5
Nr. 76 A1	3.4	2.7						
Nr. 76 A2			2.8	2.8	3.1	3.0		
Nr. 86 A	2.4	2.8						
Nr. 383	3.8	3.4	2.6	2.9				
Nr. 425							2.4	3.3
Nr. 470	3.0	2.5	3.3	3.6	2.9	2.9	2.9	2.5
Nr. 676-5/8			3.3	3.8	3.4	3.1		
Nr. 741							2.7	2.8
Nr. 4294 B							3.1	3.3
Nr. 7674							3.2	3.3
Nr. 7683			3.7	4.0	3.1	3.7		
Pepinex B			3.8	4.2	3.8	3.7	3.5	3.3
Rocket							3.3	3.3
Sporu	4.0	4.0	4.2	3.3	4.1	3.9	2.8	3.1
Toska					2.6	3.7	3.3	2.7
Venus	3.9	3.0	3.1	3.5	3.1	3.5		
Vercor							3.2	2.3

Tabel 3. Beoordeling van de vrucht als geheel

Ras	Vierpolders A	
	I	II
Kosura veel	3.0	2.7
Kumixa	4.0	3.6
M 66-20823		1)
M 66-19822		1)
Nr. 76 A1	2.9	2.4
Nr. 86 A	2.6	2.6
Nr. 383	3.8	2.8
Nr. 470	2.9	3.1
Sporu	4.0	4.0
Venus	3.3	2.3

1) geen vruchten

Tabel 4. Beoordeling van vorm en lengte van de komkommer

Ras	Loosduinen		Vierpolders B		Breda	
	I	II	I	II	I	II
Bambina K	3.3	2.8	3.6	3.5	2.7	3.1
Bambina L	3.1	3.0	3.6	3.6		
Bonnie					2.6	3.0
Kosura 100%	2.2	2.9	3.1	2.4	2.1	2.6
Kumixa		3.4	3.0	2.8		
Nr. 08 AB					3.4	3.0
Nr. 21					3.2	2.9
Nr. 76 A2	2.4	3.1	3.2	2.9		
Nr. 383	2.5	3.5				
Nr. 425					2.4	2.4
Nr. 470	4.0	4.0	3.6	3.6	3.2	4.1
Nr. 676-6/8	2.5	2.8	3.4	3.4		
Nr. 741					3.1	3.5
Nr. 4294 B					2.5	2.4
Nr. 7674					2.8	3.0
Nr. 7683	2.6	3.4	3.1	3.4		
Pepinex B	2.9	3.8	2.7	2.7	2.8	2.6
Rocket					3.0	2.8
Sporu	3.9	3.6	3.5	3.4	2.9	2.8
Toska			3.1	3.1	2.3	2.3
Venus	2.6	3.2	2.6	3.1		
Vercor					2.4	2.0

Tabel 5. Beoordeling van de vruchtkleur

Ras	Loosduinen		Vierpolders B		Breda	
	I	II	I	II	I	II
Bambina K	2.8	3.0	3.8	3.3	3.2	3.5
Bambina L	3.3	3.1	3.1	3.0		
Bonnie					3.0	3.3
Kosura 100%	2.6	3.3	2.6	3.1	1.9	2.7
Kumixa		3.9	3.4	2.9		
Nr. 08--AB					3.6	2.2
Nr. 21					3.2	3.0
Nr. 76 A2	2.3	2.9	2.9	3.1		
Nr. 383	3.5	3.7				
Nr. 425					3.1	1.9
Nr. 470	3.9	4.3	3.7	3.7	3.6	4.1
Nr. 676-6/8	3.0	3.4	3.0	3.4		
Nr. 741					3.6	3.5
Nr. 4294					2.4	2.2
Nr. 7674					1.8	2.5
Nr. 7683	2.6	3.4	2.7	3.1		
Pepinex B	3.1	3.9	2.9	2.3	2.5	2.5
Rocket					2.8	2.8
Sporu	4.0	3.8	3.3	3.1	3.1	2.8
Toska			3.3	3.4	2.6	2.7
Venus	3.0	3.5	2.9	3.5		
Vercor					2.6	2.9

Tabel 6. Beoordeling van de gebruikswaarde

Ras	Vierpol- ders A		Loos- duinen		Vierpol- ders B		Breda	
	I	II	I	II	I	II	I	II
Bambina K			3.9	3.2	4.0	3.4	3.2	3.7
Bambina L			3.7	3.1	3.4	3.4		
Bonnie							3.8	3.9
Kosura veel	4.0	3.3						
Kosura 100%			2.6	3.6	3.6	2.4	2.3	3.3
Kumixa	4.0	3.7		4.0	3.4	3.6		
M 66-20823	2.1	2.0						
M 66-19822	2.4	2.0						
Nr. 08-AB							4.0	3.5
Nr. 21							3.7	3.5
Nr. 76 A1	3.3	3.0						
Nr. 76 A2			2.6	3.4	3.4	3.1		
Nr. 86 A	2.3	3.3						
Nr. 303	4.0	3.0	2.6	3.7				
Nr. 425							2.9	2.5
Nr. 470	4.0	4.0	3.7	4.0	3.7	3.1	4.0	3.9
Nr. 676-6/8			3.4	3.1	3.4	4.0		
Nr. 741							3.7	3.9
Nr. 4294 B							3.2	2.9
Nr. 7674							3.0	3.8
Nr. 7683			3.1	3.7	2.6	3.3		
Pepinex B			2.9	4.0	2.7	2.4	3.5	3.5
Rocket							3.8	3.9
Sporu	4.0	4.0	4.0	4.0	3.7	3.7	3.7	3.6
Toska					3.0	3.7	3.2	2.7
Venus	4.0	2.7	2.9	3.4	3.1	3.6		
Vercor							2.9	2.6

Tabel 7. Het voorkomen van mannelijke bloemen

Ras	Vierpolders A	Loosduinen	Vierpolders B	Breda
Bambina K		geen	geen	geen
Bambina L		1 pl. tot 15 ^e , rest geen	geen	
Bonnie				>18
Kosura veel	>15 hetero- geen			
Kosura 100%		3 pl. tot 3 ^e , 10 ^e en 20 ^e , rest geen	geen	1 pl. tot 17 ^e rest geen
M 66-20823	>18 hetero- geen			
M 66-19822	>18 hetero- geen			
Nr. 08--AB				>15
Nr. 76 A1	geen			
Nr. 76 A2		2 pl. bij 9 ^e oksel 1 mann. bloem, rest geen	geen	
Nr. 86 A	>15 hetero- geen			
Nr. 383	geen	1 pl. tot 24 ^e , rest geen		
Nr. 425				geen
Nr. 470	geen	2 pl. rond 11 ^e oksel 1 mann. bl., rest geen	geen	geen
Nr. 676-6/8		geen	geen	
Nr. 741				geen
Nr. 7674				geen
Nr. 7683		9 pl. met rond 12 ^e oksel 1 mann. bloem, rest geen	geen	
Pepinex B		6 pl. met rond 12 ^e oksel 1 m. bl., rest geen	geen	geen
Rocket				geen
Toska			gemengd	gemengd
Venus	geen	geen	geen	
Vercor				geen

Toelichting. 'Geen' betekent dat geen mannelijke bloemen zijn waargenomen. '> 15' betekent dat tot aan het 15e oksel van de hoofdstengel mannelijke bloemen zijn waargenomen en dat daarboven geen waarnemingen zijn verricht. De toevoeging 'heterogeen' geeft aan dat een deel der planten aanzienlijk minder mannelijke bloemen gaven.

In deze tabel zijn de gegevens van beide parallellen 'opgeteld'.

Tabel 8. Produktiviteit uitgedrukt in het aantal geoogste komkommers

Ras	Vierpol- ders A		Loos- duinen		Vierpol- ders B		Breda		
	I	II	I	II	I	II	I	II	
Bambina K			404	391	209	202	166	174	
Bambina L			405	370	209	218			
Bonnie							186	157	
Kosura veel	334	330							
Kosura 100%			401	341	207	178	178	161	
Kumixa	323	263		370	197	183			
M 66-20823	245	226							
M 66-19822	274	287							
Nr. 08-AB							212	232	
Nr. 21							143	158	
Nr. 76 A1	329	322							
Nr. 76 A2			333	362	174	173			
Nr. 86 A	313	277							
Nr. 383	304	312	319	345					
Nr. 425							183	193	
Nr. 470	286	283	370	397	188	194	177	168	
Nr. 676-6/8			368	376	220	222			
Nr. 741							185	206	
Nr. 4294 B							188	177	
Nr. 7674							175	197	
Nr. 7683			378	347	211	193			
Pepinex B			394	386	221	183	176	172	
Rocket							214	185	
Sporu	327	348	334	401	382	203	218	170	179
Toska						191	280	190	202
Venus	345	363	416	421	229	220			
Vercor							229	180	

Toelichting.

Met het trekken van conclusies uit tabel 8 moet meer dan gewone voorzichtigheid worden betracht. De cijfers moeten vertikaal worden vergeleken. Alleen wanneer een ras in beide herhalingen op tenminste 2 proefplaatsen relatief veel komkommers heeft gegeven ma daaruit de conclusie worden getrokken dat het ras waarschijnlijk wel voldoende produktief is. 'Afwijkend' is niet meegeteld; kromme zijn wel meegeteld.

6. Bespreking van de onderzochte rassen

Bambina K - K.: Fa. W.P.J. de Ruiter, Bleiswijk.

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras.

Het gewas ontwikkelde zich traag, is kort geleed, stevig en smal. De zij-scheuten kwamen traag door. Was duidelijk later aan de draad dan het vergelijkingsras Sporu. Gaf geen mannelijke bloemen. De komkommer was goed van vorm en lengte soms iets licht van kleur. Plantbittervrij. Dit ras wordt in de praktijk op enige schaal geteeld. Men raadplege ook de Rassenlijst voor Groentegewassen. Het ras is o.i. waard verder beproefd te worden.

Bambina L - K.: Fa. W.P.J. de Ruiter, Bleiswijk.

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras. Vertoonde in gewas en vrucht zeer veel overeenkomst met Bambina K. De hals is nog niet geheel uniform. In de proef in Loosduinen gaf Bambina L 1 plant met mannelijke bloemen.

Bonnie - K.: Fa. v. Hemert en Co., Waddinxveen.

Ingezonden als overwegend vrouwelijk bloeiend ras.

Bleekgroen gewas met groot blad. Zijscheutenontwikkeling goed. In de proef te Breda gaf dit ras mannelijke bloemen tenminste tot het 18e oksel. Komkommer goed van vorm en lengte, hals wat lang. De komkommer is vaak wat licht van kleur.

Plantbittervrij. Dit ras was alleen voor de proef te Breda ingezonden; en moet o.i. nogmaals in de rassenproeven-1e beoordeling worden opgenomen.

Kosura-veel - K.: Vreeken's Zaden, Dordrecht.

Ingezonden als overwegend vrouwelijk bloeiend ras.

Gaf een vrij dun, kort geleed, lichtgroen gewas. Goede groei. Verschillende planten hadden tot boven het 15e oksel mannelijke bloemen. De lengte van de komkommer varieert nogal; de komkommers waren soms te lang voor de kisten. Soms zeer lange dunne halzen. Dit ras heeft ook reeds gestaan in de rassenproeven-1e beoordeling 1967 en is toen 'aangehouden'. We zijn van mening dat dit ras thans beproefd dient te worden in de rassenproeven-2e beoordeling.

Kosura 100 % - K.: Vreeken's Zaden, Dordrecht.

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras.

De groei en de zijscheutontwikkeling is goed. Het grote blad is wat bleek en na verloop van enige tijd is het gewas nogal vol. Geeft meer gewas dan Sporu. In Loosduinen waren 3 planten onvoldoende vrouwelijk, in Breda 1 plant. De komkommer is lichter van kleur dan Sporu en soms wat grijsgroen. Vooral in de proef te Loosduinen waren lengte en hals variabel; beide zijn soms duidelijk te lang. De komkommer is soms ook erg dun en niet regelmatig geribd.

Plantbittervrij. We zijn van mening dat dit ras nog niet voor uitgebreidere proeven in aanmerking komt.

Kumixa - K.: Vreeken's Zaden, Dordrecht.

Een gemengd bloeiend ras.

Goede groeier. Gewas wat bleek. Zijscheutontwikkeling goed. Aan de draad is het gewas wat vol. De kleur van de nogal lange komkommer is goed, maar soms wat dof. De lengte en de hals zijn nog niet geheel uniform. De hals is vaak nog wat aan de lange kant, en daarbij te dun.

Plantbittervrij. Het ras zal door ons in uitgebreidere proeven worden opgenomen.

M 66-19822 - K.: J.P. Rood Wateringen.

Geheel vrouwelijk bloeiend ras.

Een zeer sterke groeier; vormde een veel te vol gewas. De kwaliteit van de komkommer liet te wensen over. In een aantal planten kwamen tot boven het 18e oksel mannelijke bloemen voor.

Plantbittervrij. Het ras komt niet voor verdere proeven in aanmerking.

M 66-20823 - K.: J.P. Rood, Wateringen.

Zie M 66-19822.

Nr. 08-AB - K.: Fa. W.P.J. de Ruiter, Bleiswijk.

Ingezonden als overwegend vrouwelijk bloeiend ras.

Groei en zijscheutontwikkeling goed. Het gewas was wat meer open dan dat van Sporu. Gaf tenminste tot aan het 15e oksel mannelijke bloemen. Komkommer van goede kwaliteit. Aan het eind van de teelt te Breda had een deel van de komkommers een te lange en te dunne hals.

Daar dit ras alleen in de proef te Breda heeft gestaan komt het nog niet voor de rassenproeven-2e beoordeling in aanmerking. Het ras heeft overigens een gunstige indruk gemaakt en wij zullen trachten het in 1969 weer op te nemen in de rassenproeven-1e beoordeling.

Nr. 21 - K.: N.V. D. v.d. Ploeg, Barendrecht.

Ingezonden als gemengd bloeiend ras. Vormde een donkergroen gewas dat aanvankelijk traag groeide. Ook de zijscheuten kwamen langzaam door. Aan de draad een open gewas. Komkommer goed van uiterlijk; gevulde hals. Lengte net voldoende. Daar dit ras alleen in de proef te Breda heeft gestaan zal Nr. 21 nog niet in de rassenproeven-2e beoordeling worden opgenomen.

Nr. 76 A1 - K.: Fa. v. Hemert & Co., Waddinxveen.

Ingezonden als overwegend vrouwelijk bloeiend ras.

Vormde groot, bleek blad. De zijscheutontwikkeling liet vooral in Vierpolders te wensen over. Komkommer lichtgroen en wat onregelmatig geribd. Lengte voldoende.

Plantbittervrij. Dit ras heeft alleen in de proef te Vierpolders gestaan en komt nog niet in aanmerking voor de rassenproeven-2e beoordeling.

Nr. 76 A2 - K.: Fa. v. Hemert & Co., Waddinxveen.

Ingezonden als overwegend vrouwelijk bloeiend ras.

Volgens de inzender nauw verwant aan 76 A1; waarmee 76 A2 veel overeenkomst vertoont. Nog niet geheel uniform.

Plantbittervrij. Komt o.i. nog niet voor verdere proeven in aanmerking.

Nr. 86 A - K.: Fa. v. Hemert & Co., Waddinxveen.

Ingezonden als overwegend vrouwelijk bloeiend ras.

Vertoont vrij veel overeenkomst met 76A1 en 76 A2. Groei redelijk. Blad nogal groot en lichtgroen. De vrouwelijkheid varieerde nogal van plant tot plant (zie tabel 5). Komkommer glanzend lichtgroen, in het begin van de teelt nog niet mooi regelmatig geribd.

Plantbittervrij. Komt o.i. nog niet in aanmerking voor de rassenproeven-2e beoordeling.

Nr. 383 - K.: N.V. Rijk Zwaan, Rotterdam.

Wordt in de handel gebracht als overwegend vrouwelijk bloeiend ras.

Vormde een wat traag groeiend, kort geleed gewas. Was duidelijk later dan de andere rassen aan de draad. In Loosduinen kwamen de zijscheuten zeer traag tot ontwikkeling. In Vierpolders was de zijscheutontwikkeling beter. Was in onze proeven op 1 plant na (zie tabel 5) geheel vrouwelijk. De komkommer is sterk van kleur. De lengte is net voldoende. Hals nogal dik. De komkommer is mooi geribd en zeer weinig gestekeld. Zal door ons nog niet in de rassenproeven-2e beoordeling worden opgenomen.

Nr. 425 - K.: C.J. Broos, Venlo.

Ingezonden als vrouwelijk bloeiend ras.

Goede groei. Zijscheutontwikkeling goed. Er zijn geen mannelijke bloemen gevonden. Uiterlijk van de komkommer redelijk; in lengte, vorm en hals nog wat variabel. Kleur nog aan de lichte kant. Wat onregelmatig geribd.

Komt ook omdat dit ras alleen in de proef te Breda stond nog niet in aanmerking voor de rassenproeven-2e beoordeling.

Nr. 470 - K.: N.V. R. Zwaan, Rotterdam.

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras.

Ontwikkelde zich zeer traag en was aanzienlijk later aan de draad dan de overige rassen. Vormde een mooi, open, stevig, donkergroen, kortgeleed gewas. De zijscheuten kwamen in Vierpolders A zeer langzaam door; in Loosduinen was de zijscheutontwikkeling van Nr. 470 beter dan van Nr. 383. In Vierpolders A lag dit net andersom. Zou misschien dichter kunnen worden geplant. Alleen in Loosduinen werd aan 2 planten 1 mannelijke bloem waargenomen. De komkommer is mooi van vorm, niet al te lang. De hals is iets gevuld. Zeer sterke kleur. Zeer mooi en regelmatig geribd.

Weinig gestekeld.

Plantbittervrij. Zal door ons worden opgenomen in de rassenproeven-2e beoordeling.

Nr. 676-5/8 - K.: Enkhuizer Zaadhandel, Enkhuizen.

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras.

Goed gewas. Zijscheutontwikkeling goed. Wij hebben geen mannelijke bloemen waargenomen. De komkommer is nog niet uniform, de kleur is wat grijsgroen.

Plantbittervrij.

We zouden dit ras nog eens in de rassenproeven-1e beoordeling willen opnemen.

Nr. 741 - K.: N.V. R. Zwaan, Rotterdam.

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras.

Vrij goede groei. Blad vrij groot, lichtgroen. Vooral boven in het gewas kwamen de zijscheuten traag door. Hierdoor bleef het gewas aan de draad erg open. Er werden geen mannelijke bloemen waargenomen.

De komkommer is iets korter dan Sporu, de hals is gevuld. Zeer goed van kleur. Zeer mooi geribd. Vrijwel geen stekels.

Daar dit ras alleen in de proef te Breda heeft gestaan komt het nog niet voor de rassenproeven-2e beoordeling in aanmerking.

Nr. 4294 B - K.: Enkhuizer Zaadhandel, Enkhuizen.

Ingezonden als gemengd bloeiend ras.

Een sterke groeier. Vormde veel, wat lichtgroen gewas. Groot blad. Goede zijscheutontwikkeling. De komkommer is soms nogal kort en dik. De kleur laat nog te wensen over. Het gemiddeld vruchtgewicht lag vrij hoog.

Weinig gestekeld.

Dit ras komt o.i. niet voor de rassenproeven-2e beoordeling in aanmerking.

Nr. 7674 - K.: Enkhuizer Zaadhandel, Enkhuizen.

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras.

Op verzoek van de inzender zijn geen stamkomkommers aangehouden.

Sterke groei. Vormde een vol gewas, mede door de sterke zijscheutontwikkeling. Het gewas is vrij licht van kleur.

Er werden geen mannelijke bloemen gevonden. De komkommer is goed van model. De hals is nog niet geheel uniform. De kleur van de komkommer is nog wat te licht.

Plantbittervrij. Daar dit ras alleen in de proef te Breda stond komt het nog niet voor de rassenproeven-2e beoordeling in aanmerking.

Nr. 7683 - K.: Enkhuizer Zaadhandel, Enkhuizen.

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras.

Goede groeier. Goed gewas. Zeer goede zijscheutontwikkeling. Het gewas lijkt sterker dan van de andere, geheel vrouwelijke rassen.

Alleen in Loosduinen had een deel der planten rond het 12e oksel 1 mannelijke bloem. De komkommer is nog niet uniform van lengte. De hals is soms lang en dun. De kleur van de komkommer laat nog te wensen over - ze is vaak wat lichtgroen en dof. Wat onregelmatig geribd; vrijwel geen stekels. Plantbittervrij.

Het ras is o.i. nog niet geschikt voor de rassenproeven-2e beoordeling.

Pepinex B - K.: N.V. C.W. Pannevis, Delft.

Opgenomen als geheel vrouwelijk bloeiend ras.

Goede groei. Het gewas is wat bleekgroen. Goede zijscheutontwikkeling.

Alleen in Loosduinen gaven enkele planten rond het 12e oksel één mannelijke bloem. Meestal was de komkommer goed van model, maar in Tierpolders en Breda was de komkommer wat te kort. De kleur laat te wensen over, wat dof grijsgroen, Opvallend geribd. Zeer weinig gestekeld.

Plantbittervrij. Het ras wordt in de praktijk op enige schaal geteeld.

Men raadplege verder de beschrijving in de Rassenlijst voor Groentegewassen.

Rocket - K.: L. Clause S.A., Bretigny S. Orge, Frankrijk.

Ingezonden door: Nunhem's Zaden, Haelen (L.).

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras.

Goede groei. Goed gewas maar wat vol. Zeer goede zijscheutontwikkeling. Er werden geen mannelijke bloemen gevonden. De komkommer is vrij donker van kleur, ietsje dof. De lengte is gelijk aan die van Sporu of iets korter. De komkommer valt op door het gladde uiterlijk (vrijwel niet geribd en geen stekels). Dit geeft, gecombineerd met de wat donkere kleur de indruk dat de komkommer wat te laat gesneden is.

Plantbittervrij. Het ras heeft alleen in de proef te Breda gestaan en komt zeker in aanmerking nog eens beproefd te worden in de rassenproeven-1e beoordeling.

Sporu - K.: Fa. W.P.J. de Ruiters, Bleiswijk.

Opgenomen als vergelijkingsras. Heeft als zodanig geheel aan de verwachtingen beantwoord. Men raadplege de beschrijving in de Rassenlijst voor Groentegewassen.

Toska - K.: Nunhem's Zaden, Haelen (L.).

Ingezonden als overwegend vrouwelijk bloeiend ras.

Was in onze proeven een rustige groeier. De zijscheutontwikkeling was redelijk. De komkommer is meestal goed van model; soms wat aan de korte kant. Gevulde hals. In Breda liet de kleur wat te wensen over; de komkommers waren wat grijsgroen.

Plantbittervrij. Men raadplege verder de beschrijving in de Rassenlijst voor Groentegewassen.

Venus - K.: Nunhem's Zaden, Haelen (L.).

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras.

Gewas vrij dun en open. De zijscheutontwikkeling is voldoende. Er werden geen mannelijke bloemen gevonden. Gaf als regel een mooie, vrij lichte, komkommer. De lengte is nog wat variabel; soms waren de komkommers opvallend lang. De hals is aan het steeleinde wat verdikt. Weinig geribd en gestekeld.

Plantbittervrij.

Dit ras zal niet worden opgenomen in de rassenproeven-2e beoordeling.

Ingezonden door: Nunhem's Zaden, Haelen (L.).

Ingezonden als geheel vrouwelijk bloeiend ras. Goede groei. Zijscheut-ontwikkeling goed. Er werden geen mannelijke bloemen gevonden. De komkommer is goed van vorm maar aan de korte kant. De hals is gevuld. De komkommer is glad (vrijwel geen stekels en zeer weinig geribd). Dit gecombineerd met de overigens sterke kleur maakt dat de indruk wordt gewekt dat de komkommer te laat is gesneden.

Plantbittervrij.

Vercor heeft alleen in de proef te Breda gestaan maar komt o.i. zeker in aanmerking nog eens beproefd te worden in de rassenproeven-1e beoordeling.

7. Conclusie

Van de 24 ingezonden (nieuwe) rassen komen Bambina K, Bambina L, Kosura-veel, Komixa en Nr. 470 voor de uitgebreidere rassenproeven-2e beoordeling in aanmerking.